

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorvm

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

8. Quàm sit necessarium quòd religiosus habeat determinatas materias, & certa tempora ad spiritualia exercitia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](#)

Etibus, si sint certa & ordinata; & de eorum conditionibus, qui in eis sunt exercitandi: & de exercitorum moderamine: & de his quæ in nobis sanctum ferorem excitant. Restat nunc ut dicamus & disponamus qualiter religiosus debet exercitari secundum illas præmemoratas tres vias scilicet Purgatiuam, Illuminatiuam, & Vniuersitatiuam: ut per earundem exercitium & per orationem & contemplationem valeat gradatim ad optatum finem peruenire, scilicet animam Deo uire secundum illud Pauli: Qui adhæret Deo, viuis spiritus est: & hoc à sanctis dicitur ad veram sapientiam pertingere.

*QVOD SPIRITALIA EXERCITIA
habere debent certas & determinatas materias,
tempora, & horas.*

CAPVT VIII.

Spiritalium diuersitate ciborum vti debet religiosus. Experientia namque nouimus, quod quantumcunque aliquibus cibus sit delectabilis, si quotidie sumatur, interdum parit fastidium: & appetit homo alios cibos quamuis non ita sapidos. Et si cui apponuntur diuersi cibi, tanto plus & audius ex eis sumit, quanto in eorum singulis nouum experitur saporem. Similiter & deuotus religiosus cum ad orandum accedit spiritualium varietas epularū sibi quaerenda est. Non enim mediocriter laborare credenda sunt caput, pectus, & vniuersa corporis membra: cum anima ignitis desideriis in cœlum conatur ascendere. Vnde variis meditatio-

num dapibus vtendum est, vt in saporum vicis
situdine aliquid valeas corpus reueaminis re-
perire. Primus & præcipius cibus debet esse de-
uota oratio, & castum desiderium; vt scilicet
nima appetat purgari, illuminari, & vniri illi suo
beatissimo & dulcissimo sponso. Et ideo maxi-
mè incipientes duo debent considerare, vel me-
ditari. Primo, illa, quæ timorem incutientia
quo anima inchoat spiritualem viam ad Deum
volens accedere. Secundo debet crebro Re-
demptoris nostri vitam & passionem ruma-
ni. Nam Redemptoris vita, mors, & passio est o-
stium, quo intratur ad amorem diuinitatis, & in
huius signum eius latus ferro fuit apertum: vi
per hoc clarè nobis innotesceret, neminem ad
diuinitatis amorem ingredi posse, nisi per ianu-
as vulnerum humanitatis. Et cum Dei serua
cœperit radicari in deitatis amore, poterit ali-
quandiu à consideratione humanitatis cessare.
Nam propter huius gustus & experimentalis
cognitionis adeptionem, circa humanitatem, &
eius vulnera prius versabatur. Et hoc modo per
totam hebdomadam secundum ferias, maten-
sunt distinguendæ. Erit igitur agendum de ti-
more secundum viam purgatiuam: de diuini
beneficiis secundum illuminatiuam: de diuini
perfectionibus & laudibus secundum viam v-
nitiuam: vt exercitator dapum spiritualium ha-
beat multiplicatatem. Et hoc quantum ad ma-
terias.

QVANTVM ad temporum & horarum asse-
gnationem fratres, est notandum, quod multo
utilius est corpori, & conuenientius eius appeti-

tui , vt assuescat aliquo determinato tempore cibum sumere , si illud semper obseruetur . Simili modo anima appetens spiritualiter viuere , debet habere tempus conueniens , in quo valeat seorsum sola manere : & certas horas diei & noctis ad orandum : quibus quotidie panem spiritualem , & spirituale diuinæ consolationis vinum valeat accipere . multo enim amabilius & delectabilius est animæ hoc conuiuiū , quam carni est cibus corporalis : non enim est rationi consentaneum , vt anima quæ domina est corporis , maneat iejuna , & expers sui suavis & delectabilis cibi : & caro quæ est ancilla nequam , & pigra , assignata & certa hora victum suum accipiat .

Quod autem horæ assignatio orationi sit utilis , facile potest ostendi : nam sicut ex consuetudine & frequentatione bonorum operum generatur in anima quidam habitus & inclinatio , quæ placet ei & delectatur in bono , ita cum tempus est determinatum vel hora in qua vacet orationi , eodem tempore se sentit promptiorem , & expeditiorem ad sursum erigendum cor suum per feruens desiderium . Tempus autem ad orandum aptius est nocturnum , secundum illud Prophetæ : Nox illuminatio mea in delitiis meis . Et cum Dei seruus habet horam deputatam orationi , semper illa hora per desiderium se sentit aliquo modo proniorem ad orandum . Et si illa hora absque solita præterit oratione , non manet cor absque magno dolore : & præcipue cum dimittitur ex negligentia vel aliqua minus rationabili causa ; non enim est anima crucia-

cruciatus expers: cum suo dulcissimo cibo delectabili refectione & spirituali lætitia quam degustare solebat: frustari se conspicit. Itaque concludentes dicimus quod opportunum orationis tempus est nocturnum, secundum illud Psalmi: In die mandauit dominus misericordiam suam & nocte canticum eius, ac si apertius diceret: in die iussit dominus operibus vacare misericordiæ, & nocte canto laudis suæ.

HORAE autem orationi congruentes secundum Hieronymum, & Bernardum, sunt post vigilias & post completorium: in ipsis enim horis seruus Dei ad vacandum spiritualibus exercitiis est expeditior. & hæc sufficiat quantum ad tempora, & horas.

*QVOD MVLTIPLICI RATIONES
Sancti determinata assignauerunt temporibus
horas, in quibus vacandum est mensa
tali orationi.*

CAPVT IX.

O Fratres dilectissimi non immerito statuerunt sancti Patres ut certis horis diei & noctis mentali orationi religiosi vacarent. secundum enim secundum deuotum Bonaventuram conuenit proficere cupienti, ut a sidere orationis & deuotionis studiis exerceat cor suum: siquidem ut predictus sanctus dicit: religiosus qui hanc orationem quotidie non frequenter, non solum est miser & inutilis, sed uera animam mortuam portat in corpore vivente. Cum enim tanta sit efficacia & virtus orationis